MIELIPIDE

Lähetä mielipidekirjoitus Toivomme napakoita, enintään yhden liuskan pituisia kirjoituksia (alle 2 000 merkkiä välilyönteineen). Julkaisemme kirjoituksen nimimerkillä vain poikkeustilanteessa. Lähetä kirjoitus osoitteeseen lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi tai Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Liitä mukaan yhteystietosi.

Pariisin ilmastosopimus unohtaa maaperän

On hämmästyttävää, että Pariisin ilmastosopimuksessa on unohdettu maaperän rooli hiilidioksidin tuottajana ja mahdollisena sitojana. En ole nähnyt asiaa kommentoidun yhdessäkään uutisessa.

Kuitenkin perustekijät ovat olleet tiedossa jo pitkään: kemikalisoitunut maatalous on CDIAC:n arvion mukaan hävittänyt maailmanlaajuisesti 20–23 prosenttia peltojen humuksesta, jolloin maaperästä on vapautunut suunnattomat määrät hiilidioksidia. Päästö on eri arvioissa 20–30 prosenttia ilmakehän liiasta hiilidioksidista.

On erittäin positiivista, että Ilkka Herlin on kolumnissaan (MT 16.12.) nostanut asian keskusteluun Suomessa. Esitän tässä muutamia täydentäviä huomioita.

Suomen Maatalouden koeasemilla 1961–1991 tehty seurantatutkimus (E. Sirviö) osoitti humuskadon olleen keskimäärin 28 prosenttia eli 2–3 prosenttiyksikköä tai suurusluokkaa 20–30 tonnia hehtaaria kohti. Jokainen maasta hävinnyt kilo orgaanista ainetta tuottaa ilmakehään 1,5 kiloa hiilidioksidia.

Kuten Herlin toteaa, sama suuntaus jatkuu ja kato on nyt jo 40 prosentin luokkaa. Tällöin maa tiivistyy ja ravinteiden pidätyskyky heikkenee, mikä väkilannoitteiden ohella lisää merkittävästi myös Itämeren ravinnekuormitusta.

> Pitäisi tarttua mahdollisuuteen sitoa hiiltä ilmakehästä luomuviljelyn avulla.

Väkilannoittamisen ongelmat eivät lopu tähän. Niiden typpi muuntuu maassa herkästi typen oksideiksi, jotka haihtuvat ilmakehään ja vaikutus on yli 200 kertaa voimakkaampi kuin hiilidioksidin.

Lisäksi typen oksidit vahingoittavat otsonikerrosta.

Nykymaatalouden tapa kohdella maaperää on yksi ilmastonmuutoksen avaintekijöistä. Maapallon maaperä sisältää hiiltä runsaat 2 000 gigatonnia eli neljä kertaa kasvillisuuden sitoman hiilen (500 gigatonnia) ja lähes kolme kertaa ilmakehän hiilen (760) verran.

Ennen vuotta 1850 ilmakehän on arvioitu sisältäneen hiiltä 575 gigatonnia. Maaperän mikrobiston kyky sitoa ilmakehän hiiltä on vuosimiljoonien kuluessa mahdollistanut nykyisen elämän maapallolla.

Humuskadon taso on seurausta yli 60 vuotta jatkuneesta tehomaataloudesta. Jos pystyisimme palauttamaan tämän kadonneen orgaanisen aineksen takaisin maapallon peltoihin, me voisimme poistaa noin kolmanneksen ilmakehän liiasta hiilidioksidista.

Tämän tehtyämme ja jatkaessamme suotuisaa maaperän rakentamista me palauttaisimme maaperään 60 vuodessa noin puolet ilmakehän liiasta hiilidioksidista.

Tähän prosessiin kykenee vain luomuviljely, joka perustuu hyviin viljelykiertoihin ja maaperän humuksen lisäämiseen.

Elottomaan maaperään eli tomuun verrattuna humus pystyy sitomaan itseensä satakertaisen määrän vettä. Sama koskee sen kykyä pidättää maassa olevia kasvinravinteita ja luovuttaa niitä kasvien käyttöön.

Millään mekaanisella tai epäorgaanisella keinolla tämä ei ole mahdollista.

Humus muodostuu maan biologisissa prosesseissa, joita väkilannoitteet ja torjuntaaineet ratkaisevasti häiritsevät.

IPCC:n olisi aika herätä koko todellisuuteen. Nyt ilmastosopimuksella pyritään vain vähentämään päästöjä eikä tartuta mahdollisuuteen sitoa hiiltä ilmakehästä luomuviljelyn avulla.

IPCC:n tulisi suunnata katseensa tietokonemallinnuksista reaalimaailmaan ja ohjata prosessia tehokkaaseen ja halpaan ratkaisuun.

Seppo Lohtaja
Uusikaupunki

LUKIJAN KUVA

MATTI HIETALA

Aurinko talvipesässään

Talvipäivänseisauksena 22. joulukuuta aurinko näyttäytyi lyhyen ajan. Nyt päivä on alkanut jo pidetä.

Lähetä kuva
Toivomme kuvia, joiden taustalla on tarina. Lähetä kuvaehdokkaasi osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Liitä mukaan yhteystietosi ja lyhyt kertomus kuvan tapahtumista. Julkaistuista kuvista maksamme palkkion.

Johtajien ylisuuret palkat tulisi kohtuullistaa

Lehti kertoi meille, että Raision toimitusjohtaja Matti Rihkon tulot vuonna 2014 olivat 2,9 miljoonaa euroa (MT 4.11.). Suhteutetaan tämä luku, jotta tavallinenkin palkansaaja ymmärtäisi, mitä tuo summa merkitsee.

Se tarkoittaa 7 945 euron palkkaa jokaisena päivänä, jokaista vuoden elettyä tuntia kohti 331 euroa. Minuuttipalkaksi tulee noin 5,5 euroa.

Yleensä palkka maksetaan 8-tuntisilta työpäiviltä, joita on noin 200 vuodessa. Rihkon yhdellä päiväpalkalla voisi yliopistoon palkata 1,5 keskipalkkaista professoria kuukaudeksi töihin. Voiko jonkun työpanos ja tuottavuus olla näin arvokasta?

Samassa lehdessä Raision hallintoneuvoston puheenjohtaja Paavo Myllymäki kehui yhtiön kannustejärjestelmää onnistuneeksi. Yhtiön arvo on lähes kaksinkertaistunut tällä vuosikymmenellä ja siitä ovat hyötyneet kaikki osakkeenomistajat.

Vuosikymmeniä Raision osakkeita omistaneena en ole huomannut yllä mainittua hyötyä. Osinkoja on jaettu varsin säästeliäästi.

Osakkeitten kurssinoususta hyötyvät myydessä vain ne, jotka pelaavat pörssissä ostamalla ja myymällä osakkeita jatkuvasti. He kuorivat kerman. Näitä pelureitako yhtiön pitää ajatella ja tukea toiminnallaan? Yhtiö ei tästä hyödy yhtään mitään.

Yhtiön pörssiarvon kohoaminen ei lämmitä osakkeenomistajia yhtään sen enempää kuin oman asunnon tai maatilan markkina-arvon nousu. Sen voi realisoida ainoastaan myymällä asuntonsa.

Yhtiön hallintoneuvoston pitäisi valvoa osakkaiden etua, eikä sitä suinkaan ole kohtuuttomien palkkojen maksu työntekijöille. Johtajien ahneuden suitseminen on hallituksen tehtävä, kun se rekrytoi.

Johtajakandidaatit pitäisi kilpailuttaa.

Pestataan hänet, joka tekee työt kohtuullisella korvauksella eikä suinkaan mahdottomia pyytävää. Jos yhtiön johdolle maksetaan hurjia palkkoja, kuinka tehdään maltillisia palkkaratkaisuja muiden kanssa?

Muut tekevät yhtiön tuloksen. Yksin johtajat eivät tee mitään.

> Johtajien palkka-ahneus tulee lyömään kilpailukykytavoitteet lyttyyn.

Yhtiön tulos pitäisi tehdä hyvillä tuotteilla, jotka käyvät kaupaksi, eikä kikkailemalla säästöillä ja työntekijöiden irtisanomisilla, jotta pörssikurssi kohoaisi.

Kurssi nousee, jos sijoittajat uskovat yhtiön tuloksen hyvään kehitykseen, eikä tässä ole ratkaisevaa, kuka on johtajana. Kun tulosta tulee, palkkoja voidaan nostaa ja maksaa paremmia osinkoja.

Korkeat palkat ilman voittoa syövät osingot.

Osakkaat yhtiökokouksessa valitsevat hallintoneuvoston. Samalla tulisi keskustella ja saada selvyys, miten valittavat suhtautuvat johtoportaan palkkojen kohtuullistamiseen ja erilaisiin kohtuuttomuuksiin palkkiojärjestelmissä.

Useassa tapauksessa palkkiojärjestelmiä on perusteltu johtajien sitouttamisella ja muilla osakkeenomistajien eduilla – ja saatu takkiin.

Johtaja on nostanut optionsa ja häipynyt rahastamaan jotain muuta yhtiötä. Jopa rekrytoinnin yhteydessä on uudelle johtajalle maksettu edellisestä työpaikasta saamatta jääneet bonukset, kuten tapahtui Finnairissa.

Tässä ei ole järjen hiventä eikä mitään tekemistä työtulosten kanssa.

Kun puhutaan yhtiöiden kilpailukyvystä ja kustannussäästöistä, myös johtajien palkkoja pitäisi kohtuullistaa. Seuraavissa sopimusneuvotteluissa vallitseva palkka-ahneus tulee lyömään nuo tavoitteet lyttyyn.

Tämä ei koske yksinomaan Raisiota vaan myös montaa muuta pörssiyhtiötä, joissa näitä kohtuuttomuuksia esiintyy. Osakkaiden tulisi valvoa hallintoneuvostoja ja niiden siivellä kuiskuttelevia optiokonsultteja.

Lyhytnäköinen oman edun tavoittelu ei ole yhtiön ja osakkaan kannalta hyödyllistä eikä hyväksytt ävää.

Matti Seppälä
professori (emer.)
Kalvola

Fiktio nopeusrajoituksesta

Uudellamaalla, Kuttulan ja Peräkylän välisellä vilkkaasti liikennöidyllä Helsinkiin johtavalla tiellä on ollut nopeusrajoitusten voimaan tulosta asti voimassa nopeusrajoitus 100 km/h.

Kesäkuussa nopeusrajoitus on kuitenkin muutettu 60 km/h.

Liikenneasioista vastaava viranomainen on tiedottanut kaikissa valtakunnan lehdissä muuttuneesta käytännöstä ja lyhyessä tiedotteessa todetaan myös rangaistuskäytännön muuttuneen siten, että jo 1 km/h tunnissa tapahtuneesta ylinopeudesta seuraa välittömästi vähintään tuntuvat sakot ja yli 7 km/h ylinopeuksista ajoluvan menettäminen määräajaksi.

Kansalaiset jatkavat huolettomina ajamista kyseisellä tiellä. Toiset huomaavat muuttuneen käytännön välittömästi, mutta jotkut huolimattomat ovat jättäneet lehdet lukematta päivänä, jolloin asiasta on tiedotettu.

Kuitenkin lokakuussa hämmästys on suuri myös niillä, jotka ovat ajaneet ylinopeutta vain 1 km/h kesäkuun nopeusrajoituksen muutoksen jälkeen. Myös heiltä ollaan viemässä ajolupa vuodeksi, koska ovat ajaneet jopa 100 km/h tammi–kesäkuu välisellä jaksolla, jolloin tiellä oli vielä kyltti 100 km/h rajoituksesta.

Viranomaiset selvittävät, että kyseinen 100 km/h on sääntöjen vastainen. Huhujen mukaan Suuren Liikennekomission virkamiehet ovat käyneet alkukesällä tarkastuksella Suomessa ja huomanneet kyseisellä tiellä olevan 100 km/h nopeusrajoituksen ja moittineet sen olevan komission sääntöjen vastainen.

Välittömästi Suomen viranomaiset ovat päättäneet korjata asian ja ottaa koventuneet rangaistukset käyttöön takautuvasti jo 1.1. alkaen. Viranomaiset myös selittävät, että kyllä asiasta on ollut tiedote jo tammikuussa Peräkylän kunnan virallisella ilmoitustaululla. Kyseistä ilmoitusta ei vain ole kukaan nähnyt, eikä kukaan tunnu tietävän, mistä sellainen olisi sinne voinut ilmestyä.

Lisäksi Suomen Liikenneviranomainen on välittömästi kesäkuussa tiedottanut muuttuneesta käytännöstä kaikissa tiedotusvälineissä. Onneksi Suomen liikenneviranomainen on kuitenkin ajan tasalla ja lupaa kohtuullistaa jo annettuja rangaistuksia.

Kuinka kansalaiset saattoivat olla niin tietämättömiä, etteivät osanneet ennakoida tulevaa käytäntöä?

Tarinahan on tietysti täyttä fiktiota, eikä voisi mitenkään olla mahdollista 2000-luvun Suomessa. Vai voisiko sittenkin? Vaikka maataloudessa?

Jarkko Kääriälä
Alavieska

Ilmasto vaatii elämäntapamuutoksen

Onko ilmastonmuutos mahdollista pysäyttää ilman kattavaa elämäntapojen muutosta? Ovathan ongelman juuret elämäntavassa, jonka ihanteena on maksimoida kaikki, minkä moderni tieteellistekninen kehitys mahdollistaa.

Kuluttajaa vartenhan koko tuotantoelämä toimii alkutuotannosta siihen hetkeen saakka, kun tuotantoketjun päätteeksi hyödyke joutuu kuluttamalla ”tuhottavaksi”. Eli kuluttaja, yksilön tai yhteisön muodossa, on ratkaisevassa asemassa.

On helppo ymmärtää, että immateriaalinen eli aineeton hyödyke tuottaa niin valmistuksessa kuin kulutettaessa vähiten sitä kuuluisaa hiilijälkeä, jolla mitataan haitallisuus. Moni sellainen on luettavissa sosiaalisen infran piiriin: opetus, hoito, hoiva, suunnittelu ja muu asiantuntevuus esimerkkeinä.

Pitäisikö puhua henkisistä hyödykkeistä, joihin voisi lukea myös kirkon ja muiden hengellisten yhteisöjen aikaansaamat hyödykkeet sekä viihde ja taiteet?

> On moraalinen virhe vauhdittaa talouskasvua lisäämällä aineellista kulutusta.

Haitallisimpia puolestaan ovat ne, jotka vaativat paljon aineellisia panoksia, jatkuvaa uusimista ja energiaa toimiakseen, kuten liikenne. Liikenne on malliesimerkki haittojen tuottajana.

Läpi ihmisen historian liikuttiin vain uusiutuvilla luonnonvaroilla (virtaus, tuuli, lihasvoima) aina siihen asti, kun höyrykone valjastettiin 1800-luvulla juhdaksi. Polttomoottorin keksimisen jälkeen tulivat 1900-luvulla autot, lentokoneet ynnä muut, joiden määrä jatkaa hurjaa kasvuaan.

Parantamalla energiatehokuutta ja uusilla innovaatioilla yleensävoidaan toki haittoja vähentää. Niillä tuskin silti saadaan eliminoitua esimerkiksi vasta kuluttamisen makuun pääsevien Kaukoidän valtavien väestöjen päästöhaittoja, eikä riittävällä aikataululla muidenkaan.

Ilmastokysymysten lisäksi paljon muutakin olisi mietittävä uusiksi – niin globaalisti kuin lokaalistikin. Kehittyneissä yhteiskunnissa on moraalinen virhe vauhdittaa talouskasvua lisäämällä aineellista kulutusta.

Onnellisuus ja hyvä elämä on etsittävä toisentyyppisistä aiheista. Samalla tekisimme tilaa niille, joilta perustarpeetkin vielä puuttuvat.

Esko Aspivaara
Savonlinna

VERKOSSA SANOTTUA

Liikkuva teurastamo herätti kiinnostusta

Juttu maatilalle tulevasta liikkuvasta teurastamoautosta (MT ke 23.12.) herätti kovaa kiinnostusta lukijoiden keskuudessa ja sai aikaan vilkkaan verkkokeskustelun.

Teurastamokokonaisuus on kauhajokelaisen Kometos Oy:n valmistama mutta toimii toistaiseksi naapurimaassa Ruotsissa.

Sielläkään kyse ei ole tilateurastuksesta, vaan teurastamoyhtiö ostaa eläimet, teurastaa autossa ja myy lihan kauppoihin.

Heti kun tämä saadaan toimimaan Suomessa ja täällä meillä päin, tilamme kaikki lampaat ja naudat teurastetaan tätä kautta ”pää kauraämpärissä”. Hyvästi kuljetusmatkat, tervetuloa nopea, eettinen tilateurastus!
Sari Jaakola

Hienoa edistystä. On pientiloillekin tärkeä asia. Viimevuosina on kuullut, että ei voi teurastaa kun laki kieltää. Joten nopeasti Suomeen myös tämä pyörillä toimiva teurastamo. Eläimet eivät joudu epäinhimillisen kohtelun alaisiksi kun teurastus tapahtuu tilalla.
Tuula Kallioniemi

Olisi enemmän kuin tervetullut uutuus tännekin. Kunpa vain ei olisi joku tyhmä kieltopykälä vastassa.
Tuula Notkonen

Olishan toi hyvä idea ja lihan maku olis parempi kun ei oo stressiä elävänä kuljetuksesta, mutta kun Suomessa ei voi tehdä mitään mikä on EU:n älyvapaiden direktiivien vastaista... **Tomi Rautanen**

Kun toimitaan vielä hakkeen kanssa niin että se puristetaan metsässä, kuljetuskustannukset romahtaa. Puun kanssa ei puhuta eettisestä puolesta.
Martti Kojola

Suurin este varmaan eläinlääkärin tarkastus ja sen hinta, varsinkin yksittäisten eläinten kohdalla.
Keijo Rantamaa

Tarkastuseläinlääkäri varmaan kuuluu kalustoon.
Aaro Saarela

Normienpurku!! Tässä olisi hyvä esimerkki, Kärnä ja Maijala toimikaa.
Vilho Junnola

Kuin ennenvanhaan, teurastaja tuli kotiin.
Leena Toivanen

Pitkät kuljetukset ikävä asia. Tämähän on hieno innovaatio. **Pertti Soininen**

Kokeilkaapa laskea kustannukset kuten polttoaineet, vakuutukset, ajoneuvoverot, ym,. Palkkaakin pitäis jäädä. Homman pitää olla tehokasta kannattaakseen. **Heikki Voltti**

> Heti kun tämä saadaan toimimaan Suomessa ja täällä meillä päin, tilamme kaikki lampaat ja naudat teurastetaan tätä kautta.

Kommentoi juttuja
osoitteessa facebook.com/maaseuduntulevaisuus

TEKSTIVIESTIT

Lääke byrokratiaan

Kun kerran kaikki kirjaamisvelvoitteet menevät näin kohtuuttomiksi, tarkasta-ja-armeijan voisi muuttaa tilojen sihteereiksi. Tulisipa kirjattua... **Apila**

Kiitos Kalenterista

Kiitos Hankkija hienosta Koiramäki-kalenterista. Kerrankin jotain jonka kehtaa laittaa seinälle, typerät traktori- ja konekalenterit on nähty.
Ei nimimerkkiä

Hirvipolitiikkaa

Puolitetaan Suomen hirvieläinkannat. Metsät ja liikenne kiittävät. Samalla hoituu ammoniakki ja metaanipäästövaatimukset kuntoon.
Ei nimimerkkiä

MTK ja Pro Agria

Pro Agrian kustannukset/hyödyt-suhde maataloudelle huono. Kallista neuvontaa! Kriittisyyttä Korkeaojan (kesk.) ehdotuksille!
Ei nimimerkkiä

Turhaan varoitettu

Teitä on varoitettu, luki vanhoissa tr-ohjekirjoissa. EU:sta sen sijaan varoittivat Ilkka Hakalehto ja Esko Seppänen!
nim. Emme uskoneet

Korkolasku Maville

Hei kaikki, jotka olette saaneet myöhästyneitä suorituksia Mavilta. Laittakaa korkolasku Maviin. Siten toimitaan muissa ammattikunnissa.
Ei nimimerkkiä

Eläkeikä

Virkamiesten eroamisikää ei pidä nostaa 70 vuoteen. Nykyinen byrokratia on jo riittävää, eikä tarvita dementikkoja sitä lisäämään.
nim. Nuorten tulevaisuus

Tuottaja yksin

Kyllä on tullu Saarioista ja Raisiota ikävä, ku vertaa tämän päivän rehuihin ja teurastamoihin, jokka ei puupennin vertaa välitä tuottajista mitää.
Ei nimimerkkiä

Suomen vikalista

Suomen pahimpia möhläyksiä: Euro, avoimet rajat, tuulivoiman tuet, romutuspalkkio. Tulos selvä.
Miljardit ulkomaille!

Possun hinta

Miten Ruotsi pystyy maksamaan possusta tuottajalle yli 80 e, mutta Suomi ei. Possun hinta laskenut Suomessa kahden vuoden aikana yli 10 euroa.
Yrittäminen loppuu tähä

On Snellmannilla nyt sianjalostus huipussaan, kun autonkuljettajat ovensuus määräävät possujen hinnan.
Ei nimimerkkiä

Hyvinvointiako?

Suomen pitäminen hyvinvointivaltiona voidaan todeta suureksi harhaksi. Yli 400 000 työtöntä ja muut ihmisten sosiaaliset ongelmat eivät ole hyvinvointia.
Ei nimimerkkiä

Ota kantaa tekstiviestillä
Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa. Lähetä enintään 160 merkkiä pitkä viesti numeroon 173 172. Kirjoita viestin alkuun tunnusteksti MT LU (huomaa tyhjät välilyönnit). Viestin hinta on 50 senttiä.